

Orimattilan Reserviläiset Ry Historiikkilyhennelmä 11.9.2016

Vuoden 1956 tammikuussa kokoontui Orimattilassa reservialiupseeriaatteen innostamia henkilöitä yhteiseen palaveriin tarkoituksenaan perustaa yhdistys joka ylläpitäisi ja edistäisi vapaaehtoista maanpuolustustyötä sekä reserviläisurheilua.

Orimattilan reservialiupseerien perustamispäätös ja syntysanat lausuttiin tässä kokouksessa.

Yhdistyksen virallinen toiminta alkoi saman vuoden syyskuun 11 päivänä, jolloin yhdistys ilmoitettiin yhdistysrekisteriin.

Yhdistyksen perustamishakemuksen allekirjoittajina olivat myymälänhoitaja Holger Lindforsin lisäksi lankavarastonhoitaja Kalervo Petäjä ja toimitussihteeri Erkki Ainola. Sisäasiainministeriön hyväksymä perustamislupa saapui vasta 30. päivä tammikuuta -57, jolloin yhdistys oli ollut rekisteröitynä jo lähes puoli vuotta.

Vääpeli Lindfors kuului yhdistyksen perustamisesta lähtien yhdistyksen johtokuntaan. Perustavassa kokouksessa valittiin johtokuntaan lisäksi Reino Arminen, Johannes Reimi, Arne Taimiaho ja Kalervo Petäjä, joka oli yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja peräti 11 vuoden ajan. Petäjän jälkeen puheenjohtajana toimi nimismies Jorma Santala, häntä seurasi myös poliisimies, Yrjö Kemppinen vuonna 1973.

Vuosi 1956 oli nuoren yhdistyksen toiminnassa pitkälti uusien asioiden opettelemista.

Tässä vaiheessa yhdistys sai arvokasta apua Orimattilan reserviupseereilta, jotka asiantuntijoina osasivat antaa hyviä neuvoja ja opastusta toiminnan kehittämisessä.

Toiminnan toinen vuosi alkoikin etukäteen laaditun toimintasuunnitelman puitteissa. Samana vuonna yhdistys järjesti jo ensimmäisen juhlansa arvokkain ohjelmin.

Yhteistyö reserviupseerien kanssa oli kyseisenä vuonna tiivistä. Yhdistykset järjestivät yhdessä monta esitelmätilaisuutta ja kilpailua. Kesällä -57 alkoi ampumaurheilu yhtenä harrastusmuotona saada yhdistyksessä yhä enemmän jalansijaa, varsinkin, kun toteutettiin ampumaratahanke yhdessä upseerien kanssa.

Kun rata-alue oli hankittu ja kauppasumma maksettu sekä kauppakirja allekirjoitettu 6. päivä helmikuuta 1964, alkoi ratalaitteiden rakennustyöt samana keväänä.

Kukaan ei olisi uskonut, että 1970 -luvulla siinä paikassa olisi satojen talkootuntien ja uhrauksien tulos, pitäjäpuitteissa Etelä-Suomen paras pistoolirata, niin tekniikan kuin suojaisten paikan puolesta. Talkootyön onnistumiseksi yhdistys sai tukea ja apua Orimattilan liikelaitoksilta ja pankeilta.

Mitä olisivat talkoot ilman naisten tarjoamaa soppalautasta voileipineen ja virvokkeineen, jotka vielä nykyäänkin luovat oikean talkoohengen työn lomassa.

Ampumaurheilu on kasvattanut monia ampujia aina kansainväliselle tasolle asti, mm. Paavo Palokankaan ollessa loistavin tähti, voittaen vuoden -76 Suomenmestaruuden pienois- ja vapaapistoolilla liiton kilpailuissa ja myöhemmin yltäen kansainvälisiin voittoihin aina Maailmanmestaruuteen asti. Yhdistyksen ampumatoiminnasta voidaan mainita seuraavat jokavuotiset kilpailut:

ilma-ase, maastoammunta, kenttä- ja pienoiskivääriammunnat, iso- ja pienoispistooliammunnat, vapaa- ja vakiopistoolikilpailut sekä ampumahiihdon, ns. viisikkopoppoon kilpailu, lisäksi Lahti-Orimattila cup-ammunta, josta kilpailulajista on yhdistykselle seuloutunut 15 valioampujaa. Jokakesäisen ampumakauden päätti yhdistysten välinen pistooliammunta ja perinteiseksi tullut makkaranpaisto.

Lisäksi toimintaan on kuulunut suunnistus, sotilaskolmiottelut, maastokilpailut ja erilaiset herrasmieskilpailut, autopartiokilpailut ja esitelmätilaisuudet. Osallistuminen miesten piiriin, hengellisiin iltoihin, itsenäisyysjuhliin sekä sankarivainajien muistotilaisuuksiin. Paljon jäi vielä mainitsematta toimintamuotoja, mutta tässä olivat ehkä ne tärkeimmät.

Yhdistyksen täyttäessä 10 -vuotta 11.9.1966, järjestettiin mieliin painuva ja ohjelmaltaan arvokas vuosijuhla, jossa yhdistyksen uusi oma lippu naulattiin. Ensimmäisen naulan lippuun löi sotilasläänin komentaja kenr.ltn Paavo Ilmola, sitten seuraavat 19 henkilöä ja lopuksi 21.n naulan yhdistyksen puheenjohtaja Kalervo Petäjä. Samassa tilaisuudessa lippu vihittiin käyttöön. Lipun on suunnitellut taiteilija Pirkko Pätynen siltä pohjalta kuin sen olivat yhdistyksen veteraanit alustavasti hahmotelleet. Tämän lipun olemme me nuoremman polven aliupseerit saaneet perinnöksi vanhemmilta veljiltämme, jotta osaisimme oikein toimia Isänmaamme parhaaksi.

Orimattilan Reservialiupeeerit ry on myös ollut mukana hankkimassa ja toteuttamassa Ajan Railo -patsasta, joka nyt ylväänä seisoo Jymylinnan rinteen eteläpäädyssä. Patsashanke sai alkunsa vuonna 1968, ja se lopulta paljastettiin 1972. Patsaan on veistänyt Taiteilijaprofessori Pentti Papinaho.

70-luku kului aktiivisen toiminnan tiimoilla. Ampujia oli aina omissakin kilpailuissa melkein enemmän kuin radoille mahtui.

Vuonna-80 Pidettiin Orimattilassa isoja kansallisia kisoja mm. 30.8. RESUL kolmiottelumestaruuskilpailut ja Liitto-ottelu RESUL- SotUL.

Kahdeksankymmenluvun alussa lienee ollut yhdistyshistorian suurimmat jäsenmäärät koska 1982 yhdistyksen jäsenmäärä arvioitiin olevan lähes 200 henkilöä.

Vuonna -86 Täytti Orimattilan seurakunta ja pitäjä 350v. Samana vuonna pidettiin myös Yhdistyksen 30v. juhla ravintola Orihovissa. Puheenjohtaja ja sihteeri saivat yhdistyksen perustajajäseniltä jatkuvasti kiertävät "viestikapulat ". Viestikapulat oli sorvannut yhdistyksen kunniapj. Kalervo Petäjä vuonna 1939 istutetuista visakoivuista.

Lokakuussa -86 tehtiin Valtion kanssa kauppakirjat Iso-Onkijärven 1.21 ha kokoisesta rantatontista. Tontilla on nykyään jäsenten käytössä kaksoislaavu ja uimalaituri sekä soutuvene.

-87 Syksyllä Talousneuvos Pauli Talvio lahjoitti yhdistykselle Mannerheimristinritari Toivo Ovaskan nimeä kantavan kiertopalkinnon, käytettäväksi oman yhdistyksen ja Orimattilan Reserviupseerien välisissä kilpailuissa, ikuisesti kiertävänä palkintona. Kilpailuksi vakiintui "Ritarimalja ottelu", sisältäen sittemmin kolme lajia: ammunta, kranaatin heitto ja etäisyyden arviointi.

Yhdeksänkymmenluku sujui tinkimättömien johtohenkilöiden motivoidessa jäsenistöä osallistumaan kilpailuihin ja tapahtumiin. Samoin yhteistyö Lahden varuskunnan suuntaan vaikuttaa kiinteältä. Puolustusvoimien kutsuja eri tilaisuuksiin näkyy sadalleen myös Orimattilan suuntaan.

Vuonna 96 Yhdistys juhli neljättäkymmenettä vuottaan tällä samalla paikalla.

2000 luvun alkupuolisko sisälsi myös paljon aktiivista toimintaa: Kilpailuja, retkiä, perinnetyötä, talkoita ym. Tässä vaiheessa voisi mainita vuosittaisten tilaisuuksien ja tapahtumien osalta että aatteellisen toiminnan ja veteraanityön tapahtumia on kalenteriin merkitty vuosittain aina vähintään 8 kpl. ja muuhun toimintaan kilpailut

mukaan lukien n.20 kpl. Kaiken kaikkiaan tapahtumia onnitteluihin kertyy vuositasolla keskimäärin 80 kpl. Näin siis vielä nykyäänkin.

2000 luvun alun merkittävimpänä tapahtumana pitää mainita Eero Laineen ideoima ja johtama Orimattilan sankarihautausmaiden kunnostustalkoourakka 27.5 - 4.6.2002. Kunnostusurakka oli valtakunnallisellakin tasolla ainutlaatuinen. Lisäksi tapahtuman yhteydessä Laine avusti Orimattilan reserviläisiä sekä reservinupseereja huomattavilla rahalahjoituksilla.

Orimattilassa kunnostettiin puhdistamalla ja oikaisemalla yhteensä 297 ja Kuivannolla 41 sankarikiveä. Talkoisiin osallistui parisen kymmentä innostunutta reserviläistä sekä reservinupseeria.

Nytkin vielä neljäntoista vuoden jälkeen voimme kunnioittaessamme sankarivainajien muistoa, ihaila hautakivien suoria rivejä ja juhlallista ryhdikkyyttä, niin Orimattilassa kuin Kuivannollakin.

Vuonna 06 järjestettiin jälleen Lahdessa iso kilpailu, kansainvälisen Aesor – reserviläismoniottelu. Kilpailun johtajana toimi Juhani Vilo. Kilpailun kokonaisvetovastuu oli Orimattilalla.

Mainitussa kilpailussa upea silkkilippumme kärsi kovasta tuulesta niin, että päätimme olla käyttämättä sitä enää ulkotilaisuuksissa. Näin syntyi ajatus uuden lipun teettämisestä. Uusi lippu teetettiin alkuperäisen mukaan ja noudettiin valmistajalta toukokuun lopulla.

Vuonna 2007 Laskimme seppeleen yhdessä Reserviupseerien ja Maanpuolustusnaisten kanssa Ajan-railo muistomerille, Patsaan pystytyksen 35-vuotispäivänä 17.6.

Kesäretkemme suuntautui 4.8. Helsingin Kuivasaareen ja Mannerheim -museoon.

Ampumaratojen vanhenevien ympäristölupien uusimisprosessi alkoi.

-08 Yhdistyksen jäseniä oli mukana Turvallisuus- ja maanpuolustusmessujen järjestelyissä Reserviläisliiton, Reserviläisurheiluliiton, Rauhanturvaajien, Maakuntajoukkojen, Maanpuolustusnaisten liiton ja Sotaveteraaniliiton osastolla.

Osallistuimme kesällä 08 piirin järjestämään tutustumisretkeen Upinniemelle. Oma kesäretkemme suuntautui Parolannummen panssarimuseolle ja Hämeenlinnan tykistömuseolle.

Vuoden 2009 merkittävimpanä tapahtumana Järjestimme Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailun pistooli- ja kiväärilajien ammunnat Hälvälässä 22.-23. elokuuta. Viikonvaihteen tapahtuma oli erittäin mittava, Toimitsijoita oli kilpailussa yli 30, kilpailijoita yli 200 ja ampumasuorituksia kertyi pitkälti yli 500.

Oman ampumaradan lupa-asian päätös saapui loppuvuodesta, kahden odotteluvuoden jälkeen.

Seuraavana vuonna ampumaradoilla suoritettiin lyijyluotien poisto hiekkavallista, sekä lyijyn keräysjärjestelmien asennus. Talkootöitä kertyi n. 600 tuntia ja koko projektista kustannuksia n. 20.000 euroa. Tukirahoitusta projektille haettiin Hämeen ELY - keskukselta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Syyskuussa 4.9 2010 pidettiin yhdistyksen perustajajäsenen Reino Armisen muistotilaisuus Orimattilan kirkossa. Yhdistyksestä tilaisuuteen osallistuivat puheenjohtaja ja sihteeri.

Vuonna 2012 yhdistystä kohtasi jälleen suru-uutinen. Perustajajäsen kunniapuheenjohtaja Kalervo Petäjä poistui keskuudestamme 15.01. 2012. 13.3 .2012 Järjestettiin Sininen hetki- kirkkokonsertti Orimattilan kirkossa klo 13.03. (järj. Suomen Isovanhemmat ry.) osallistuimme konserttiin lippulinnalla ja liikenneohjaustoimilla.

2013 Kevätkokouksessa 21 helmikuuta Juhani Vilo valittiin yhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi.

Yhdistyksen kesäretki 15.-16. kesäkuuta suuntautui Kannakselle kesän 1944 torjuntataisteluiden maisemiin. (26 henkilöä.)

Yhdistyksen syyskokouksessa 15.10 Heikki Pajuvesa valittiin yhdistyksemme kunniajäseneksi.

Vuonna 2014 alueellisesti merkittävimpanä tapahtumana pitää mainita Hämeen Rykmentin lakkautus ja lipun lasku 31.12.

2015 oli yhdistyksen 59. toimintavuosi . Vuosi oli myös Reserviläisliiton 60-vuotisjuhlavuosi. Reserviläisiitto järjesti historiansa suurimpana tapahtumana juhlaristeilyn 11.-12. huhtikuuta, jolloin koko Baltic Queen risteilyalus oli kokonaan varattu reserviläisille. 1500 reserviläisristeilijän tavoitteesta jäätiin jonkin verran. Kokonaisuutena tapahtuma oli kuitenkin varsin onnistunut. Orimattilassa järjestettiin 27.4 Kansallisen veteraanipäivän alueellinen juhla. Jumalanpalveluksen jälkeen suoritettiin seppeleenlasku sankarihaudalle. Pääjuhla vietettiin Lukion juhlasalissa.

Kuluva vuosi on jatkunut pääosin vakiintuneiden tapahtumien läpiviemisellä. Normaali vuosiohjelman lisäksi mainittakoon 17. kesäkuuta pidetty JR 46 perinnemarssi, jossa marssittiin jalan Jymylinnanmäeltä, Ajan Railo patsaalta (17.6 paljastamisesta 44 vuotta) 19 km matka Villähteen asemalle. Tapahtuma kunnioitti ja noudatti jatkosotaan lähteneiden Orimattilan miesten vuonna 1941 kulkemaa reittiä. Marssijoita oli 16 hlö. Mukana mm. Heikki Mäkelä 81v. joka 7 vuotiaan oli matkan varrella katselemassa kun n.800 miestä marssi kohti Villähteen asemaa. Tästä jatkamme kohti syksyä ja tulevia vuosia ryhdikkäin mielin.

Arto Tapiomaa